

LT

LT

LT

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2010.5.27
KOM(2010)256 galutinis

2010/0137 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 539/2001, nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. Pasiūlymo aplinkybės

Šiuo pasiūlymu iš dalies keisti Reglamentą (EB) Nr. 539/2001¹ su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1244/2009², Komisija siekia pritaikyti reglamento priedus, atsižvelgdama į pažangą, padarytą per paskutinius septynis mėnesius vykusį dialogą su Albanija ir Bosnija ir Hercegovina dėl vizų režimo liberalizavimo, ir perkelti šias dvi šalis iš reglamento I priedo (trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami valstybių narių išorės sienas, privalo turėti vizas, sąrašas) į II priedą (trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašas); šis perkėlimas atitinka pagal Salonikų darbotvarkę priimtą Europos Sąjungos išsipareigojimą dėl trumpalaikių vizų reikalavimo liberalizavimo visiems Vakarų Balkanų šalių piliečiams.

Bendrosios aplinkybės ir pasiūlymo pagrindas

Remdamasi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 62 straipsnio 2 dalies b punkto i papunkčiu, Taryba priėmė Tarybos reglamentą (EB) Nr. 539/2001, nustatantį trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas (vadinamasis neigiamas sąrašas), ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas (vadinamasis teigiamas sąrašas), sąrašus. EB sutarties 61 straipsnyje nurodyta, kad šie sąrašai yra viena iš gretutinių priemonių, kurios tiesiogiai susijusios su laisvu asmenų judėjimu laisvės, saugumo ir teisingumo srityje.

Nustatant tas trečiąsias šalis, kurių piliečiams taikomi vizų reikalavimai, ir tas šalis, kurių piliečiams jie netaikomi, kiekvienas atvejis nagrinėjamas individualiai ir įvertinamas pagal įvairius kriterijus, kurie, *inter alia*, siejami su neteisėta imigracija, viešąja tvarka ir saugumu bei su Europos Sąjungos išorės santykiais su trečiosiomis šalimis, taip pat atsižvelgiama į regioninės ir tarpusavio sąveikos reikšmę. Atsižvelgiant į viešosios tvarkos ir neteisėtos imigracijos kriterijus, taip pat reikėtų atkreipti ypatingą dėmesį į atitinkamos trečiosios šalies išduotų kelionės dokumentų saugumą.

Kadangi šie Reglamente (EB) Nr. 539/2001 išdėstyti kriterijai, susiję su trečiosiomis šalimis, ilgainiui gali keistis, reikia atitinkamai peržiūrėti neigiamo ir teigiamo sąrašų sudėtį.

Atsižvelgiant į dialogų dėl vizų režimo liberalizavimo rezultatus neseniai atnaujintas Reglamentas (EB) Nr. 539/2001 ir Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija, Juodkalnija ir Serbija perkeltos į teigiamą sąrašą.

Šiuo reglamento atnaujinimu siekiama užtikrinti, kad trečiųjų šalių sąrašų sudėtis atitiktų reglamento 5 konstatuojamoje dalyje išdėstytus kriterijus atsižvelgiant į dialogų dėl vizų režimo liberalizavimo su Albanija ir Bosnija ir Hercegovina pažangą.

2. Pasiūlymo aspektai

Nuo 2003 m. vadovų susitikimo Salonikuose, Europos Sąjunga kelis kartus patvirtino politinį išsipareigojimą liberalizuoti vizų režimą Vakarų Balkanų šalims ir pabrėžė, kad šis tikslas susijęs su atitinkamų šalių pažanga įgyvendinant esmines reformas tokiose srityse kaip

¹ OL L 81, 2001 3 21, p. 1.

² OL L 336, 2009 12 18, p. 1.

teisinės valstybės principų stiprinimas, kova su organizuotu nusikalstamumu, korupcija bei neteisėta migracija ir jų administracinių gebėjimų sienų kontrolės ir dokumentų saugumo srityse stiprinimas. Pirmas konkretus žingsnis kuriant bevizį režimą buvo 2007 m. sudaryti Europos Sąjungos susitarimai su Albanija, Bosnija ir Hercegovina, Buvusiąja Jugoslavijos Respublika Makedonija, Juodkalnija ir Serbija dėl vizų režimo supaprastinamo³ (kartu su readmisijos susitarimais) ir pradėtas struktūrinis dialogas dėl vizų režimo liberalizavimo remiantis išsamiais veiksmų planais, kuriuose nustatyti aiškūs standartai, kurių turės laikytis penkios šio regiono šalys, kad būtų palaipsniui pereinama prie vizų režimo liberalizavimo.

Į rezultatus orientuotas dialogas dėl bevizio režimo su Albanija oficialiai pradėtas 2008 m. kovo mėn., o su Bosnija ir Hercegovina – 2008 m. gegužės mėn.; dialogo pagrindas buvo pagal kiekvienos šalies poreikius sudaryti veiksmų planai, kuriuos Komisija parengė kartu su valstybėmis narėmis ir pasikonsultavusi su susijusia šalimi. Veiksmų planai suskirstyti į keturias sritis: dokumentų saugumas, neteisėta imigracija, viešojo tvarka bei visuomenės saugumas ir su asmenų judėjimu susiję išorės santykių klausimai.

2009 m. liepos 15 d. pasiūlyme⁴ Komisija išsamiai pristatė vizų režimo liberalizavimo proceso su Vakarų Balkanų šalimis metodus ir pasiūlė iš neigiamo sąrašo į teigiamą perkelti Buvusiąją Jugoslavijos Respubliką Makedoniją, Juodkalniją ir Serbiją. Remdamasi Komisijos pasiūlymu ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, 2009 m. lapkričio 30 d. Taryba nusprendė nuo 2009 m. gruodžio 19 d. panaikinti vizų režimą Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos, Juodkalnijos ir Serbijos piliečiams.

Nors Albanija ir Bosnija ir Hercegovina buvo padariusios didelę pažangą, buvo likę nemažai standartų, kurių jos kol kas neatitiko. 2009 m. lapkričio mėn. priimtoje bendroje deklaracijoje Europos Parlamentas ir Taryba išreiškė politinę paramą dėl greito vizų režimo panaikinimo šių dviejų šalių piliečiams ir paragino Albanijos ir Bosnijos ir Hercegovinos institucijas intensyviau siekti atitikti visus Komisijos veiksmų planuose nustatytus standartus.

Be to, Europos Parlamentas ir Taryba paprašė Komisijos, kad ji, kai įvertins, kad kiekviena šalis atitinka veiksmų planuose nustatytus standartus, pateiktų teisės akto pasiūlymą, kuriuo būtų iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 539/2001, ir įsipareigojo Komisijos pasiūlymą išnagrinėti skubos tvarka.

Atsižvelgdama į tai Komisija nuo 2009 m. lapkričio mėn. toliau atidžiai stebėjo vizų režimo liberalizavimo procesą su Albanija ir Bosnija ir Hercegovina. Remdamasi šių dviejų šalių pateiktomis išsamiomis pasirengimo ataskaitomis ir šešių nuo 2009 m. gruodžio mėn. iki 2010 m. vasario mėn. vykusių ekspertų komandiruočių rezultatais, 2010 m. balandžio mėn. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai, o vėliau atitinkamoms šalims, pateikė abiejų šalių padarytos pažangos, įgyvendinant likusius vizų režimo liberalizavimo veiksmų plano standartus, vertinimą.

Pristatydama šiuos vertinimus Komisija pranešė, kad panaikinus vizų reikalavimą ji tinkamai stebės, kaip veiksmingai ir tvariai visos Vakarų Balkanų šalys įgyvendina vizų režimo liberalizavimo priemones, kurių jos ėmėsi.

³ Žr. šių susitarimų preambulę: su Albanija (OL L 334, 2007 12 19, p. 85), su Bosnija ir Hercegovina (OL L 334, 2007 12 19, p. 97), su Buvusiąja Jugoslavijos Respublika Makedonija (OL L 334, 2007 12 19, p. 125), su Juodkalnija (OL L 334, 2007 12 19, p. 169) ir su Serbija (OL L 334, 2007 12 19, p. 109).

⁴ KOM (2009) 366 galutinis.

Albanijos ir Bosnijos ir Hercegovinos vertinimo ataskaitos atitinkamoms Albanijos ir Bosnijos ir Hercegovinos institucijoms pateiktos 2010 m. gegužės 6 d.

Vertinimo ataskaitos pirmiausia padaryta išvada, kad Albanija ir Bosnija ir Hercegovina padarė didelę pažangą ir lieka vos keletas standartų, kurių jos kol kas neatitinka.

Šiuo pasiūlymu atsižvelgiama į pirmiau minėto proceso rezultatus: atsižvelgdama taip pat į tai, kad susitarimai dėl vizų režimo supaprastinimo ir readmisijos susitarimai su šiomis dviem šalimis tinkamai įgyvendinami, Komisija siūlo iš neigiamo sąrašo į teigiamą sąrašą perkelti Albaniją ir Bosniją ir Hercegoviną, kurios jau atitinka beveik visus standartus, su sąlyga, kad Europos Parlamentui ir Tarybai priimant pasiūlymą šios šalys atitiks visus standartus.

Atsižvelgiant į tai, kad biometrinių pasų įvedimas Vakarų Balkanų šalims buvo labai svarbus žingsnis siekiant sėkmingai užbaigti regioninį vizų režimo liberalizavimo procesą, taip pat kaip ir Reglamente (EB) Nr. 1244/2009, taip ir šiame pasiūlyme dėl saugumo ir neteisėtos migracijos prevencijos priežasčių bevizis režimas turėtų būti taikomas tik Albanijos ir Bosnijos ir Hercegovinos piliečiams, kurie yra išduotų naujų biometrinių pasų turėtojai.

3. Tolesni veiksmai

Pateikusi pasiūlymą svarstyti Europos Parlamente ir Taryboje, Komisija tuo pačiu metu toliau vertins, kaip Albanija ir Bosnija ir Hercegovina įgyvendina nustatytus standartus, ir šį vertinimą laiku perduos Europos Parlamentui ir Tarybai.

Albanijai sunkumų kyla laikantis standartų, susijusių su:

- grįžusių albanų reintegracijos paramos strategijos ir politikos kūrimu;
- teisėsaugos pajėgumų stiprinimu ir veiksmingu kovos su organizuotu nusikalstamumu ir korupcija teisinio pagrindo įgyvendinimu, įskaitant tinkamą žmogiškųjų ir finansinių išteklių skyrimą;
- veiksmingu organizuotų nusikaltėlių turto konfiskavimo teisinio pagrindo įgyvendinimu.

Bosnijai ir Hercegovinai sunkumų kyla laikantis standartų, susijusių su:

- teisėsaugos pajėgumų stiprinimu ir veiksmingu kovos su organizuotu nusikalstamumu ir korupcija teisinio pagrindo įgyvendinimu, įskaitant tinkamą žmogiškųjų ir finansinių išteklių skyrimą;
- laipsnišku 2010 m. kovo mėn. veiksmų plano dėl policijos ir baudžiamojo persekiojimo institucijų keitimosi elektroniniais duomenimis sukūrimo įgyvendinimu;
- regioninio lygmens ir Brčko rajono baudžiamųjų kodeksų suderinimo su valstybinio lygmens baudžiamuoju kodeksu.

Kaip ir Reglamente (EB) Nr. 1244/2009 nėra priežasčių Albanijai ir Bosnijai ir Hercegovinai nustatyti sąlygą bevizį režimą įgyvendinti su Europos Sąjunga sudarant bevizio režimo susitarimus, atsižvelgiant į abiejų šalių orientavimąsi į Europą ir tai, kad jos visiems ES piliečiams nebetaiko vizų reikalavimo.

4. Pagrindinės organizacijos ir (arba) ekspertai, su kuriais konsultuotasi

Konsultuotasi su valstybėmis narėmis.

5. Poveikio vertinimas

Nereikalingas.

6. Teisinis pagrindas

Atsižvelgiant į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, šiuo pasiūlymu plėtojama bendra vizų politika pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 77 straipsnio 2 dalies a punktą.

7. Proporcingumo ir subsidarumo principai

Reglamente (EB) Nr. 539/2001 nustatomi trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorės sienas, privalo turėti vizas (teigiamas sąrašas), ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas (neigiamas sąrašas), sąrašai.

Sprendimas keisti sąrašus, iš neigiamo sąrašo perkelti šalis į teigiamą sąrašą arba atvirkščiai, priklauso išimtinai Europos Sąjungos kompetencijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 77 straipsnio 2 dalies a punktą.

8. Pasirinkta priemonė

Reglamentas (EB) Nr. 539/2001 turi būti iš dalies keičiamas reglamentu.

9. Poveikis biudžetui

Siūlomu keitimu Bendrijos biudžetui poveikis nedaromas.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 539/2001, nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 77 straipsnio 2 dalies a punktą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisės akto pasiūlymą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydami įprastos teisėkūros procedūras,

kadangi:

- (1) Tarybos reglamento (EB) Nr. 539/2001⁵ I ir II prieduose pateikiamų trečiųjų šalių sąrašų sudėtis ir dabar, ir vėliau turėtų atitikti to reglamento 5 konstatuojamojoje dalyje išdėstytus kriterijus. Dėl trečiųjų šalių padėties, susijusios su šiais kriterijais, pasikeitimo, šios trečiosios šalys turėtų būti perkeltos iš vieno priedo į kitą.
- (2) Atsižvelgdama į Europos Sąjungos politinį įsipareigojimą pagal Salonikų darbotvarkę visų Vakarų Balkanų šalių piliečiams supaprastinti trumpalaikių vizų režimą ir pažangą, padarytą nuo 2009 m. gruodžio mėn. pradėjus dialogus dėl vizų liberalizavimo su Albanija ir Bosnija ir Hercegovina, Komisija mano, kad šios dvi šalys atitinka didžiąją dalį jų veiksmų planuose nustatytų standartų.
- (3) Todėl Albanija ir Bosnija ir Hercegovina [su sąlyga, kad iki šio reglamento priėmimo jos atitiks visus standartus] turėtų būti perkeltos į Reglamento (EB) Nr. 539/2001 II priedą. Šis bevizis režimas turėtų būti taikomas tik biometrinių pasų, išduotų vienos iš šių dviejų šalių, turėtojams.
- (4) Kalbant apie Islandiją ir Norvegiją, šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytame susitarime dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*⁶, priklausančios 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimo 1999/437/EB dėl tam tikrų priemonių taikant šį susitarimą⁷ 1 straipsnio B punkte nurodytai sričiai.
- (5) Kalbant apie Šveicariją, šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos

⁵ OL L 81, 2001 3 21, p. 1.

⁶ OL L 176, 1999 7 10, p. 36.

⁷ OL L 176, 1999 7 10, p. 31.

sudarytame susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*⁸, priklausančios Tarybos sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio B ir C punktuose nurodytai sričiai, minėtą sprendimą siejant su Tarybos sprendimo 2008/146/EB 3 straipsniu⁹.

- (6) Kalbant apie Lichtenšteiną, šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės pasirašytame protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*, patenkančios į Tarybos sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio B ir C punktuose nurodytą sritį, minėtą sprendimą siejant su Tarybos sprendimo 2008/261/EB 3 straipsniu¹⁰.
- (7) Šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Jungtinė Karalystė nedalyvauja pagal 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimą 2000/365/EB dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas¹¹; todėl Jungtinė Karalystė nedalyvauja priimant reglamentą, jis nėra jai privalomas ar taikomas.
- (8) Šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Airija, nedalyvauja pagal 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimą 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas¹²; todėl Airija nedalyvauja jį priimant, jis nėra jai privalomas ar taikomas.
- (9) Šiuo reglamentu plėtojama Šengeno *acquis*, laikantis Protokolo dėl Šengeno *acquis* integravimo į Europos Sąjungos sistemą, kaip nustatyta 1999 m. gegužės 20 d. Tarybos sprendimo 1999/435/EB dėl Šengeno *acquis* apibrėžimo siekiant nustatyti kiekvienos *acquis* nuostatos arba sprendimo teisinį pagrindą, atsižvelgiant į atitinkamas Europos bendrijos steigimo sutarties ir Europos Sąjungos sutarties nuostatas¹³ A priede,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 539/2001 iš dalies keičiamas taip:

1. I priedas iš dalies keičiamas taip:
 - a) 1 dalyje panaikinama nuoroda į Albaniją ir Bosniją ir Hercegoviną;
2. II priedo 1 dalyje įterpiamos šios nuorodos:

„Albanija (*)

⁸ OL L 53, 2008 2 27, p. 52.

⁹ OL L 53, 2008 2 27, p. 1.

¹⁰ OL L 83, 2008 3 26, p. 3.

¹¹ OL L 131, 2000 6 1, p. 43.

¹² OL L 64, 2002 3 7, p. 20.

¹³ OL L 176, 1999 7 10, p. 1.

Bosnija ir Hercegovina (*)

(*) Bevizis režimas taikomas tik biometrinių pasų turėtojams.“

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse pagal Sutartis.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas